

152 години от гибелта на Васил Левски

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

Ново **Братство**

ISSN 2466-4707

novo.bratstvo.rs

ГОДИНА IX • БРОЙ 186 • 21 февруари 2025 година • Безплатен екземпляр • Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

ИНТЕГРИРА МУЛТИКУЛТУРАЛНОТО РАЗВИТИЕ МЕЖДУ СЪРБИЯ И БЪЛГАРИЯ

портал **FAR**
far.rs

MULTIMEDIJALNI INTERNET PORTAL
NA BUGARSKOM I SRPSKOM JEZIKU

ФАР

MULTIMEDIJALNI PORTAL
NA BULGARSKI I SRPSKI JEZIK

152 години от гибелта на Васил Левски

Тази година се навършиха 152 години от гибелта на Васил Левски. Денят на обесването на Апостола на свободата е деня, от който започва неговото безсмъртие. Години наред историците спорят дали датата на обесването му е 18 или 19 февруари. По-късно се обединяват около 18 февруари. И до днес датата на обесването му се почита масово и изглежда по-значима за българското общество, отколкото датата на неговото рождение. На много места в страната отдаването

на почит става на 18 февруари, докато в някои места е на 19 февруари.

152-рата годишнина от гибелта на Васил Левски бе отбелязана с военни и общоградски ритуали, в които взеха участие представителни военни подразделения от Сухопътните войски, Военновъздушните сили, Военноморските сили, Съвместно командване на специалните операции, Командването за логистична поддръжка, Националната гвардейска част, висшите военни училища в

Р България.

В родния град на Апостола на свободата – Карлово, се проведе възпоменателна церемония с участие на военния духов оркестър и представителни формирования. По-рано през деня се проведе и общоградско паметно шествие с участието на военнослужещи от 61-ва механизирани бригада.

На 19 февруари в София Националната гвардейска част постави почетни часови пред паметника на Апостола на свободата през целия ден, а от 18.00 ч се проведе възпоменателна церемония. По-рано в ритуала пред паметника в кв. „Горубляне“ участва Представителният военен духов оркестър на Сухопътните войски.

Васил Иванов Кунчев, известен като Васил Левски, е роден на 18 юли 1837 г.

Той е участник в Първата българска легия (1861-1862 г.), където заради храбростта и ловкостта му е наречен Левски. През 1867 г. се прехвърля в Румъния, за да се включи в подготвяните за преминаване в България въоръжени чети. Включва се във формирането на Втора българска легия (1867-1868 г.).

Апостола осъществява две обиколки в България, по време на които изгражда първите революционни комитети в България - в Ловеч, Плевен, Карлово и Сопот. През есента на 1869 г. участва в създаването на Българския революционен централен комитет (БРЦК) в Букурещ, Румъния. През пролетта на следващата година се връща в България и изгражда Вътрешната революционна организация (ВРО) в страната.

С.Дж.

ТРАДИЦИОННО ПОСЕЩЕНИЕ НА ПЪРВОТО НОВОРОДЕНО БЕБЕ В ЦАРИБРОДСКА ОБЩИНА ЗА 2025 Г.

Малкият и красив Михаил Миланов е първото бебе за тази година в община Цариброд, който се роди на 10 януари в болницата в Пирот. Родителите на

Михаил, Драгана и Дарко вече имат и дъщеричка. По традиция семейството на първото бебе, родено в царибродска община, посетиха и връчиха подаръци

представители на Общинското управление и на Поливалентната патронажна служба към Здравния дом в Цариброд. Семейство Миланови получи от общината и финансови средства и то 50 хиляди динара, тъй като момченцето им се роди първо в тази година, и 30 хиляди, понеже то е второто им дете, общо 80 хиляди динара. Те изказаха благодарност за подкрепата на община Цариброд, на Службата за патронажна грижа и на Здравния дом.

Саня Миленков, член на Общинския изпълнителен съвет за здравеопазване, демография и семейни грижи, изтъкна, че местното самоуправление отделя значителни средства от бюджета за пронаталистичните мерки и добави: „Имаме две програми, „Раждане и родителство“ и „Деца и семейства с деца“. За

първото бебе, родено в годината, отпускам 50 хиляди динара, за първото дете в семейството – 20 хиляди, за второто – 30 хиляди и за третото и всяко следващо дете в семейството по 100 хиляди динара. Годишният бюджет за тези две програми възлиза на около 19 милиона динара и ние се стремим с тези мерки да подобрим раждаемостта в нашата община.“

Патронажната сестра Александра Гоцев припомни, че традицията на посещаването на първото новородено бебе в годината продължава повече от 2 десетилетия.

През миналата година първото бебе бе момиченце. Тогава община Цариброд се сдоба с 36 нови жители, един повече спрямо предишната 2023 година.

Андрияна Ташков Александров

Босилеград

Реализиране на програмата за субсидиране на мерки за енергийна ефективност

Продължава сключването на договори между Община Босилеград и гражданите за субсидиране на мерки за подобряване на енергийната ефективност на жилищни обекти - собственост на гражданите, за 2024 г. От общо 26 одобрени

заявления за субсидия на мерки за енергийна ефективност през миналата година, десет договора са вече сключени, а наскоро се очаква да бъдат подписани и останалите шестнадесет.

„От 2022 г. в Общинската администрация са постъпили общо 112 заявления за реализация на мерки за подобряване на енергийната ефективност на обекти, които са собственост на гражданите, а вече са сключени около 100 договора. През 2022 г. са постъпили 53 заявления, през 2023 г. - 33, а през 2024 г. - 26. Искам да подчертая, че до този момент всички заявления на гражданите, които изпълняват предписаните условия, са решени положително и нито едно не е отхвърлено“, каза Игор Антимов, зам.-началник на общинската администрация и председател на Комисията по прилагане на мерките за енергийна ефективност, който е упълномощен от кмета Владимир Захариев да ръководи реализацията на програмата.

Програмата предвижда Община Босилеград и Министерството на минното дело и енергетиката да съфинансират до 50% от стойността на всеки отделен проект, включително и ДДС, докато останалите средства осигуряват собствениците на обектите. Общината превежда средствата на фирмите-изпълнители, а не на домакинствата или на жилищни кооперации.

Антимов посочва, че с тази програма общината цели да подкрепя домакинствата да подобрят енергийната ефективност в домовете си чрез намаляване на изразходването на различни видове енергия, както и да увеличи използването на възобновяеми енергийни източ-

ници. Освен за подмяна на дограма на жилищните обекти, гражданите могат да кандидатстват и за изолация на къщи, подмяна или монтаж на тръбопроводи и нагревателни елементи за котли, подмяна на отоплителни котли или печки, монтаж на нови тръбопроводи, монтаж на термopомпи, монтаж на слънчеви колектори в инсталацията за централно приготвяне на битова топла вода, монтаж на соларни панели и съпътстващи инсталации за производство на електроенергия за собствени нужди.

Общите планирани средства за субсидиране на изпълнението на мерките за подобряване на енергийната ефективност през последните три години възлизат на малко над 10 милиона динара. 30% от тази сума са осигурени от общинския бюджет, а останалите от Министерството на минното дело и енергетиката.

„Обществената покана за 2025 г. ще бъде обявена през средата на годината. По този повод каним всички заинтересовани граждани да кандидатстват и да се възползват от възможността да подобрят енергийната ефективност на домовете си. Също призовавам и заинтересовани стопански субекти да кандидатстват като изпълнители на дейностите в реализацията на мерките за подобряване на енергийната ефективност. С общите усилия на гражданите, на общинското ръководство и служителите на общинската администрация продължаваме да градим устойчиво бъдеще за всички нас“, каза Антимов.

П.Л.Р.

Красива гледка

В Цариброд осмьна красив снежен понеделник. Дългоочакваният сняг ни зарадва, можем да речем, към края на зимата. През последните години бялата покривка стана не толкова често явление, а в Царибродско имахме възможността да ѝ се полюбуваме в началото на тази седмица. Рано сутринта гледката беше

прекрасна – зимна идилия, всичко побеляло и вали пухкав сняг. Дебелината на покривката около 10-15 cm, температурата около нулата и чистият въздух предлагат настроение и възможност за дълга приятна разходка.

Д. Х.

ОБЩИНСКИЯТ СЪВЕТ ЦАРИБРОД НАЗНАЧИ ВЛАДИЦА ИВАНОВ ЗА И.Д. ДИРЕКТОР НА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ „КОМУНАЛАЦ“

Сесията на Общинския съвет Цариброд, проведена се на 6 февруари, започна с едноминутно мълчание в памет на неодавна починалия дългогодишен

работник в общината Ценко Киров.

Съветниците от опозицията бойкотираха заседанието. В дневния ред бяха 14 точки, включително приетите три допълнения. На сесията бяха приети решенията за изменение на Решението за местните общности в общината, с което броят на съветите на местните общности бе намален от 23 на 15, както и за изменение на Решението за освобождаване и назначаване на членове и заместник-членове на Общинската избирателна комисия. Бяха приети и решенията за освобождаване и назначаване на председател, членове, секретар и техни заместници на Избирателната комисия на Община Цариброд за провеждане на избори за членове на местните съвети, както и на председател, членове и секретар на Второстепенната избирателна комисия на Община Цариброд. На заседанието бяха приети и промени

в Плана за действие по заетостта до 2026 година. Между другото съветниците приеха и Решението за образуване на Общински щаб за извънредни ситуации, отчета за работа за миналата и предложението на работния план на щаба за тази година.

Като допълнение в дневния ред на сесията бяха взети и Решението за освобождаване от длъжност на досегашния директор на „Комуналац“ Саша Алексов, който бе подал неотменима оставка на този пост, както и решението за назначаване на Владика Иванов, машинен инженер от Цариброд, за и.д. директор на предприятието. Преди назначаването на Иванов на този пост Общинският съвет за член на Надзорния съвет на „Комуналац“ вместо него назначи Саша Марков, пътен инженер от Цариброд.

Андряна Тавков Александров

Хуманитарни пакети за най-бедните пенсионери

Община Босилеград и местното сдружение на пенсионерите за поредна година реализираха акция за раздаване на хуманитарни пакети за социално най-слабите пенсионери от територията на общината. Раздадени са 114 пакета с основни хранителни продукти и хигиенни препарати, всеки на стойност 1 312 динара.

За тази цел от общинския бюджет са отпуснати 149 хиляди и 568 динара. Списъците с най-нуждаещите се от

помощ пенсионери са изготвили представители на местните пенсионерски организации.

„През 2025 година сдружението на пенсионерите в Босилеград ще организира и кампания за раздаване на хуманитарни пакети съвместно с Републиканския фонд за пенсионно и здравно осигуряване“, каза Славко Насев, председател на сдружението.

П.Л.Р.

Пчелари от Босилеград присъстваха на Държавния пчеларски панаир в Белград

В организация на Община Босилеград и на местното пчеларско сдружение „Радилица“ за пореден път пчелари от Босилеград присъстваха на Държавния пчеларски панаир в Белград, който на 8

и 9 февруари за шестнадесети път организира Съюзът на пчеларските организации на Сърбия – СПОС. Разноските за транспорта на нашите пчелари до Белград и този път изцяло поеха общи-

ната и сдружението на пчеларите.

Международното събитие традиционно се провежда в залите на Белградския панаир и на едно място събра пчелари, производители и търговци от цяла Сърбия. Посетителите имаха възможност да видят комплексно продажбено, изложбено, образователно, рекламно, икономическо и туристическо съдържание и да си закупят мед и други пчелни продукти, цялостно пчеларско оборудване и суровини при най-изгодни условия.

Нашите пчелари се запознаха с новите методи за отглеждане на пчели, със съвременното оборудване и си обмениха

опит с колеги от различни краища на Сърбия.

„Панаирите предлагат изключителни възможности да научим нещо ново и да приложим полезни практики. Среците с опитни пчелари и експерти ни помагат да развиваме и подобряваме нашето производство. За пчеларите от Босилеград участието в подобни събития е важно за усъвършенстване на дейността им, както и за по-добро позициониране на пазара“, каза председателят на босилеградското сдружение Сладжан Дончев.

П.Л.Р.

Босилеград

Ловното дружество „Сокол“ организира хайки за хищници

Ловното дружество „Сокол“ от Босилеград ще организира в неделя на 23 февруари третата за тази година хайка за хищници в района на село Долна Любата. Заедно с членовете на сдружението, очаква се в хайката за чакали, вълци и лисици да се включат и ловци от Сурдулица, Търговище, Враня и други места от вътрешността на Сърбия. За всички участници в хайката ловното дружество „Сокол“ ще организира обяд в стола на основното училище в Долна Любата.

От „Сокол“ апелират към ловците задължително да носят светлоотразителните жилетки и да спазват съответните мерки за безопасност по време на груповия лов.

Славко Григоров, председател на босилеградското сдружение на ловците, казва, че според ловния календар на сдружението и съгласно законопредписанията за ловуване през февруари са били планирани три хайки за хищници в нашата община. Първият групов лов на чакали, вълци и лисици бе организиран в района на село Ресен, а следващия в селата Извор, Груинци и Милевци. Той

добави, че особено се увеличила популацията на чакалите, които унищожават зайци и други диви животни, а често влизат и в селата и атакуват домашните животни, което представлява сериозен проблем.

Григоров посочи, че участието в хайките за хищници представлява задължение за всички членове на сдружението.

Ловният сезон за диви прасета в нашата община приключи миналия месец.

П.Л.Р.

ОБЯВЕН КОНКУРС ЗА ОТПУСКАНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ЗА ЗАКУПУВАНЕ НА СЕЛСКА КЪЩА ЗА 2025 ГОДИНА

В началото на този месец Министерството за грижи за селото обяви конкурс за отпускане на безвъзмездни средства за закупуване на селска къща с двор. Право на участие в конкурса имат физически лица, самотни родители, семейни двойки и извънбрачни партньори, които са пълнолетни граждани на Република Сърбия на възраст под 45 години. Сред предписаните условия за участие в конкурса, на които кандидатите трябва да отговарят, са и тези да не притежават недвижим имот, да не са продавали имот през предходните 5 години и да нямат роднински връзки с продавача на недвижимия имот.

Лицата, които са в брак или в извънбрачно съжителство, могат да кандидатстват само като партньори, като и двамата съпрузи или съжителстващи партньори трябва да отговарят на всичките предписани условия за участие в конкурса.

Максималната сума на безвъзмездните средства, предвидени за закупуването на селска къща с двор, възлиза на 1 200 000 динара. Заинтересованите лица трябва сами да намерят къща и заедно със собственика да се свържат с комисията на Общинската администрация на община Цариброд. Конкурсът и съпътстващата документация могат да бъдат разгледани на уебсайта на министерството.

До момента с безвъзмездни средства, отпуснати по програмата на Министерството за грижи за селото, на територията на Царибродска община са закупени 31 селски къщи, 6 от които получиха нови собственици през миналата година, което е два пъти по-малко в сравнение с 2023 г.

Андрияна Ташков Александров

ЮРИ (НИНА) СЛАГАЛО ПРЕДСТАВИ СВОЯ ИЗЛОЖБА В РОДНИЯ СИ ЦАРИБРОД

Младата художничка Юри (Нина) Слагало представи първата си самостоятелна изложба в родния си град Цариброд. Експозицията бе открита на 4 февруари в Галерията „Методи Метя Петров“.

„Изложбата е с надслов „Genderless rhythm“, преведено от английски - безполов ритъм, което показва страстта на танцьорите, която преминава половите стандарти, съществуващи в държавите на Източна Европа, и това е нещо прекрасно как хората игнорират тези някакви стандарти и правила, които имаме от самото общество, за да могат да си изпълнят страстта към танците“, каза авторката на откриването на изложбата.

Експозицията съдържа 16 фотоплаката голям формат, изобразяващи танцьори в стихията си. „Това е първата ми изложба в Сърбия и първа ми е изцяло, ако махнем дипломната ми. Фотоплакатите с формат 100 на 70 см са от танцьори, които са приятели, познати, които си показват всичко, което правят, самите танци, кито те практикуват с години. Гледат да си оправят танците с месеци, за да излезнат да покажат на хората, каквото знаят и каквото усещат и аз по същия начин съм се решила да покажа на всичките хора, каквото аз виждам, тоест каквото те усещат. Всички тези неща са от година, две максимално. Това са различни ивенти, снимките са правени с месеци. Самите танцьори се

повтарят тук-там, разлика между проектите е два-три месеца. Всичките тези неща могат да се намерят и онлайн“, сподели художничката.

Юри Слагало е родена през 1999 година в Цариброд. През 2022 г.

завършва специалността „Плакат и визуална комуникация“ в Националната художествена академия в София, в който град в момента и живее. Планира да запише магистратура по специалността „Фотография“. Ето и защо: „Любовта ми към фотографията отвинаги си е била тука. Аз съм си била художник още като малка, от семейство на художници идвам, така че фотографията просто се появи с време, с една любов към естетиката и към хората. Любовта ми към фотографията никога няма да изчезне, така че магистратура и подобни неща никога няма да ми бъдат проблем в бъдещето със сигурност.“

С изложбата си в Цариброд Слагало

иска да мотивира младите таланти да сбъднат мечтите си: „Аз се надявам още повече хора да се нарадват и да видят, че тази изложба може да е начало за някое дете, примерно да е като мотивационно писмо, защото има много деца, които със сигурност искат, но не знаят как да започнат, да го покажат, че ако може един човек от този град, може и всеки друг да го направи и точно заради това тук и съществува тази изложба.“

Любителите на изкуството имаха възможност да се насладят на изложбата с впечатляващите фотоплакати до 19 февруари.

Андрияна Ташков Александров

Общинският съвет в Босилеград провежда конкурс за финансиране на проекти на граждански сдружения

Общинският съвет в Босилеград и тази година провежда конкурс за финансиране на проекти или част от проекти от обществено значение, които ще се изпълняват от граждански сдружения през 2025 година. Срокът за подаване на заявленията беше 15 февруари.

Конкурсът е обявен по предложение на Комисията за отпускане на средства от общинския бюджет за финансиране и съфинансиране на проекти на сдружения и включва финансиране на проекти от областта на туризма, селското стопанство, опазването на околната среда, опазването на културно-историческите традиции, културата, социалните грижи за възрастни хора, подобряване качеството на живот на хората с увреждания и грижа за военните ветерани.

Право да участват в конкурса са имали сдружения, регистрирани на територията на община Босилеград или в други общини в Сърбия, при условие проектът да се изпълнява на територията на нашата община. Продължителността на всеки един проект трябва да е най-малко 3 месеца, а най-вече до края на бюджетната година.

Общият размер на средствата за съфинансиране на проектите възлиза на 9 077 634 динара. Най-голяма сума от 4,6 милиона динара е предназначена за реализация на програми/проекти от областта на опазването на околната среда; 2,3 милиона - от областта на туризма; 866 000 са определени за селското стопанство; 1 261 634 за опазването на културно-историческите традиции, социалните грижи за възрастните хора, подобряване на живота на хората с увреждания и грижа за военните ветерани; а 50 000 динара за програми/проекти в областта на науката и културата.

Средствата, които останат неразпределени по публичния конкурс, ще бъдат пренасочени.

В съответствие с условията и критериите на публичния конкурс Комисията определя предварителен списък на избраните проекти и изготвя проекторешение за избор на проектите, което внася в Общинския съвет в тридневен срок от деня на изтичане на срока за подаване на заявленията за участие в конкурса, т.е. не по-късно от 18.02.2025 година.

Предварителният списък се публикува на сайта на Община Босилеград и на таблото в сградата на Общинската администрация, като участниците в конкурса имат право на възражение срещу предварителния списък в 8-дневен срок от публикуването му. Комисията ще се произнесе по възражението, което трябва да е мотивирано, в тридневен срок от изтичане на срока за подаване на възраженията.

След приключване на процедурата по възраженията Комисията ще изготви окончателен списък с избраните проекти в 3-дневен срок от датата на вземането на решението по възраженията и ще го внесе в Общинския съвет, който ще вземе Решение за избор на проекти за финансиране или съфинансиране от бюджета на Община Босилеград. Решението на Общинския съвет ще бъде публикувано на интернет страницата на общината и на таблото за обяви в сградата на Общинската администрация.

С избраните сдружения ще бъдат сключени договори, включващи точно определените права и задължения на договарящите се страни.

П.Л.Р.

Нова книга на Вене Велинов

Безсмислени спорове като смислен живот

„От архива на босилеградския съд - Безсмислени спорове като смислен живот“ е заглавието на третата книга на Вене Велинов, пенсиониран журналист от Босилеград. В интересните разкази, базирани върху архива на босилеградския съд, авторът по уникален начин е представил редица апсурдни и безсмислени съдебни процеси, които често са били и пагубни за самите участници.

Чрез „съдебните истории“ Велинов се опитал да покаже манталитета и нравите на нашенеца, неразбирането или грешното му възприемане на правата, задълженията и законовите ограничения. „Лъжем себе си, ако живеем с убеждението, че всичко ще решим с караници, разправи или в маратонни съдебни процеси“, казва авторът и подчертава, че съществуват много по-добри начини да решаваме недоразуменията и споровете. Трябва да съществува взаимно разбирателство и диалог между хората и да проявяваме повече човечина, великодушие и доброта.

Първата част от книгата е посветена на историческата хронология на босилеградския съд, който за пръв път е сформиран през 1880 година.

Книгата е отпечатана в тираж от 150 екземпляра. Докато първите му две книги „Хора и животни“ и „Насилието и отмъщението - Босилеградският край през турското иго“ са издадени с финансова подкрепа на Националния съвет на

българското национално малцинство в Сърбия, разходите за тази книга авторът изцяло поел сам.

Вене Велинов е роден през 1944 г. в земеделско семейство в с. Долна Лисина, Босилеградско. Основно училище е завършил в родното си село, а прогимназия в Горна Лисина. Средно образование е учил в Лесковац, а след това в Ниш е завършил първа степен в Икономическия факултет. Над четири десетилетия Велинов активно се занимаваше с журналистика. В продължение на 15 години е бил журналист на в-к „Братство“, а бил един е от основателите и журналист на телевизионното предаване по РТС на български език „ТВ журнал“. Бил е и сътрудник в агенцията „Танюг“, както и в редица печатни и електронни медии на български и на сръбски език - „Вечерње Новости“, „Политика“, „Борба“, както и в Радио Босилеград, Радио Ниш, Радио телевизия Врања и ОК радио от Врања.

Велинов е бил и активен в обществено-политическия живот в Босилеград. Бил е член на Общинския комитет на Съюза на комунистите, председател на Общинския профсъюзен синдикат, председател на ОО на СПС, директор на културно-художественото дружество „Младост“ и др.

П.Л.Р.

ИЗЛОЖБА С ТВОРБИ ОТ КОНКУРСА „НОВОГОДИШНА ПРИКАЗКА“ В ЦАРИБРОДСКАТА БИБЛИОТЕКА

На 11 февруари в Народната библиотека „Детко Петров“ в Цариград бе открита изложба на детски творби, участвали в художествения и литературен конкурс на тема „Новогодишна приказка“. В конкурса, който библиотеката обяви в началото на декември и който продължи до последния ден на 2024 г., участваха деца от I до VIII клас на основни училища от Цариград, Пирот, Княжевац, Ниш, Лесковац, Лебане, Суботица и други места в Сърбия, както и ученици от Сръбското допълнително училище в Кипър. В библиотеката пристигнаха общо 305 творби, 242 от които изобразителни и 63 литературни. И този път журито имаше трудна задача - прегледа всичките тези креативни и въображаеми творби и избра най-добрите.

Според оценката на журито най-добрата новогодична приказка във възрастовата група ученици от I до IV клас е написана от Сара Алексов от Цариград, 2-ро място спечели съгражданката ѝ

Маша Йеленкович, и двете ученички в IV клас, а трето място зае Давид Митрович III клас, Прилужие. Похвални грамоти получиха Калина Йованович II клас от Кипър, Миа Костич III клас от Лебане и Василие Видоевич II клас от Княжевац.

За най-добра литературна творба в категорията ученици от V до VIII клас 1-во място зае цариградчанинът Максим Рангелов от VI клас, 2-ро място - Сърна Милованович V клас, Лебане, и 3-то място - Йована Николов VI клас, Цариград. Похвални грамоти получиха Теодора Тасев VII клас, Звонци, и петокласничките Катарина Христов и Данка Бойков от Цариград.

Най-добра рисунка сред учениците от I до IV клас бе нарисувала първокласничката Неда Живич от Грачаница, 2-ро място зае Лехел Чех IV клас, Суботица, и 3-то място - Николия Величков IV клас от Цариград, докато похвални грамоти получиха Доминик Бодре III клас, Суботица, и първокласничките Нина Николич от Мерошина и Емина

Мамужич от Суботица.

За изобразителните творби в категорията ученици от V до VIII клас 1-во място завоюва Соня Перич от Суботица, 2-ро място - Джурджина Николов от Цариград и 3-то място Калина Джокевич от Суботица, всичките шестокласнички.

Похвални грамоти получиха Хана Копривица VI клас от Княжевац и цариградчаните Ена Спасенов от VI и Неманя Младенов от VII клас.

Организаторите осигуриха подаръци за авторите на най-добрите творби под формата на книги и ученически пособия. От библиотеката благодарят на участниците в конкурса и канят всички заинтересовани, особено учениците от цариградското основно училище, да разгледат изложбата. Посетителите ще имат възможност да се насладят на творбите до края на февруари.

Андрияна Ташков Александров

Цветко Иванов

Учебното дело в с. Вълковия – 20 години по-напред от царибродското

Някои любопитни данни за учебното дело в село Вълковия

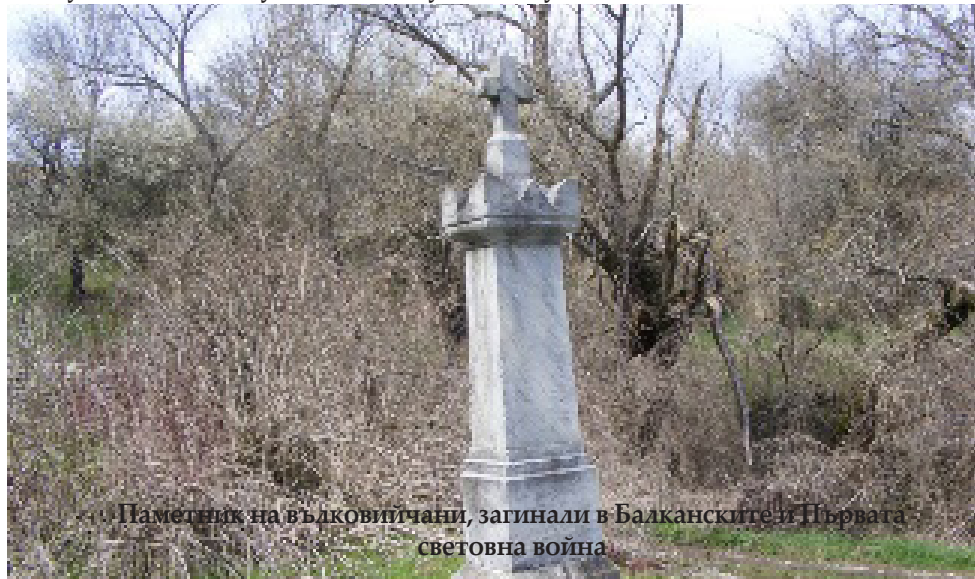
От едно запазено свидетелство се вижда, че в с. Голеш, Околия Годечка, имало Народна смесена прогимназия „Васил Левски“, в която някои деца от Вълковия държали изпити. От свидетелство за завършен прогимназиален курс №10 научаваме, че на 8.9.1946 година ученикът се е явявал на следните изпити: Български език, Аритметика, Отечественна история, Отечественна география и Естествознание. Любопитно е, че изпитната комисия била в състав: министерски пратеник, директор на училището и трима учители-членове. На свидетелството са залепени гербови марки от 32 лева.

В един доклад за учебното дело в Димитровградско за учебната 1952/1953 година е записано, че „в с. Вълковия има едно училище с един учител, който учел

Слаб (2), Среден (3), Добър (4), Много добър (5) и Отличен (6). През тези учебни години най-много ученици имали добър успех, а най-бройните със слаб успех били учениците, които тръгвали в първо отделение.

От запазените ученически дневници се вижда, че през учебната 1947/48 година се изучавали следните предмети: в първи и втори клас – (на сръб. ез.) рачун, цртање, лепо писање, певање, телесне вежбе, ручни рад, бугарски језик, а в трети и четвърти клас – същите предмети и се добавят: српски језик, историја, земљопис, природа и привреда.

От дневниците разбираме още, че през учебната 1950/51 година в първи клас няма „лепо писање и ручни рад“, а в другите класове ги има тези предмети. От учебната 1957/58 година отново има

Паметник на вълковийчани, загинали в Балканските и Първата световна война

28 ученика“. (ИАП, Извештај о стању ученика школе на дан 30.11.1952. године. „Бројно стање школа, одељења, ученика, учитеља... за школску 1952/53 годину.)

След „затеганьето на границуту“ учениците от с. Вълковия след завършено четвърто отделение ходели на училище в прогимназията в с. Долни Криводол. От списъка на учителите в прогимназиите през учебната 1950/51 година се четат имената на: Иван Делчев Първанов, Васил Петров Васев, Янко Янков и Антанас Цветков Филипов. (ИАП, Списак учитеља ниже гимназије у срезу Димитровградском за школску 1950/51. годину).

След втората световна война, до февруари 1945 г., децата учели по програма на Министерството на просветата на Р. България, а след това – на ФНР Югославия. През 1944/45 година краснопис се изучавал от първо до четвърто отделение, а от учебната 1946/47 година не се изучавало предметно обучение, но била въведена история.

Успехът бил оценяван с оценките:

„лепо писање“ (краснопис). В „Текстуални извештај школе за 1958/59 год.“ четем, че в първо отделение са изучавани следните предмети: български език, смятане, чертаене, физкултура и пеене, във второ – същите предмети и още краснопис, а в трето и четвърто: български и сръбски език, история, земљопис, смятане, ръчна работа, чертаене, познаване на природата и обществото, краснопис и пеене. Краснопис има до учебната 1959/60 г., а след това го няма в училищните дневници. От учебната 1959/60 година „певање“ става „музичко васпитање“, а „цртање“ – „ликовно васпитање“.

От учебната 1961/62 година в първи и втори клас децата изучавали следните предмети: рачун, познавање природе и друштва, цртање, певање, телесне вежбе, бугарски језик, в трето отделение и „српски језик“, а в четвърто отделение „познавање природе и друштва“ се разделя на два предмета – на „познавање природе“ и „познавање друштва“.

През учебната 1962/63 година в първи

и втори клас се изучавали: рачун, познавање друштва, цртање, певање, телесне вежбе и бугарски језик, в трето отделение се изучавал и сръбски језик, а „познавање природе и друштва“ било разделено на „познавање природе“ и „познавање друштва“ и бил добавен още „ручни рад“.

Във всичките села учителите били основни носители на културно-забавния живот. Така и учителите в с. Вълковия, заедно с младежите и учениците от селото, били много активни в културните и забавни прояви. Тези прояви били особено чести след Втората световна война. Например само през пролетта 1949 година организирали няколко вечеринки, играли пиесата „Зла жена“, както и литературна вечер, хора и песни (на 6.1., 20.2., 26.4., 1.5. и на 5 май 1949 г.). В селото имало библиотека и читалище с 284 книги. (ИАП, МНО Димитровград, а. к. №2/47-48. Доклад за работата на младежките организации.) Краят на учебните години бил голямо събитие за учителите, учениците и за родителите им. Учениците изпълнявали специално подготвена програма за родителите си, получавали свидетелства, а най-добрите и книги, като награди за постигнатия успех. След като приключи церемониалната част следвали общ обяд и веселба.

От посоченото се вижда, че жителите на село Вълковия са били будни и са между първите, може би и първи в Царибродско, които са открили „световно“ училище в селото си. Имало

Сред многото учени и известни хора от с. Вълковия изпъква името на директора на гимназията в град Трън и първия директор на гимназията в Цариброд – Георги Николов. Той е бил директор на гимназията в град Трън, а от 1.9.1914 година – на новооткритата гимназия в Цариброд. Съдбата се постарала почти 100 години по-късно директор на гимназията в Димитровград да бъде Милисав Николов – също вълковийчанин. В паметта на много гимназиални ученици в Димитровград е останал и вълковийчанинът, професор в гимназията – Чедомир Николов, който, със своето характерно усърдие и знание и особено отношение към учениците, е „накарал“ много от тях да завършат висше образование... А в България има десетки известни учени и други хора по потекло от с. Вълковия.

А днес? Поисках да направя снимка на училището. Няма го! Купчина камъни и паметника на загиналите вълковийчани в Балканските и в Първата световна война, който се намирал в двора на училището, свидетелстват, че някога тук е било училището на с. Вълковия. Възна от тъга ме залива и сърцето ми се свива. Как поколенията на будните и славолубивите вълковийчани не са се замислили и са допуснали да се разрути тяхната светлина – училището. И още по-лошо – не го е разрутил някой чужд човек, а те смите – вълковийчани! Да знаят какво са направили потомците им, старите вълковийчани биха станали от гробо-

Запазена част от основите на училището във Вълковия

е по-стари килийни училища в манастирите „Св. Архангел“, „Св. Кирик и Юлита“, „Св. Димитър“, може би и в някои други духовни сгради в Царибродско, но не съм успял да намеря писани данни за тях, или за по-старо гражданско училище в Царибродско. Имало или не, аз все пак свалям шапка и прекланям глава пред будните вълковийчани, които още в Османско време, при почти невъзможни условия, са успели да създадат възможности на децата си да учат и да им отворят прозорец към светлината.

От доклад на МНО Каменица научаваме, че през 1953 година е имало 30 студенти от селата на общината. Сред тях са посочени и студентите от Вълковия: Никола Киров Митов, трети курс Ветеринарна медицина, Милован Рангелов Велков и Светислав Димитров Митов, двамата студенти във Философски факултет, втори курс. (ИАП, МНО Каменица, а. к. №1, Списак студената 1953. године са територије МНО Каменица).

вете си хубаво да ги набият! Така ли се прави с мъката и светилото им!? Сядам на един камък от основите, който вълковийчани докарвали преди 130 години, и си мисля. Какво е това наше Министерство на просвета, което е било собственик на училищата и което е позволявало те да се рушат? Сега училищата в община Димитровград са собственост на общината. Дали нещо ще се промени, дали ще се поддържат по-добре? Искане ми се да вярвам, но се съмнявам. Вече във Врабча, Мойинци, Долна Невля, Прача и някои други села в Царибродско няма училищни сгради, а в повечето села училищата рухват! В селата Скървеница и Било училищните помещения са превърнати в обори за добитък от несъвестни хора и никой не реагира!? А отговорните, собствениците на училищата, знаят за това! И си мълчат!?

край

Цветко Иванов Боровски

На основание член 36, алинея 2, алинея 3 и 37 от Закона за публичните предприятия („Държавен вестник на РС“, № 15/16 и 88/19) и Решението за прилагането на публичен конкурс за избор на директор на общественото комунално предприятие „Чистота“ № 06-40/2025 от 31 януари 2025 година, Общинското събрание в Босилеград обявява

конкурс за избор на директор на Публичното комунално предприятие „Чистота“ Босилеград

1. Данни за публичното предприятие:

Публичното предприятие работи под търговското наименование Публично комунално предприятие „Чистота“ Босилеград
Съкратено наименование: ПКП „Чистота“
Адрес на централата: Босилеград, ул. „Георги Димитров“, № 82
Регистрационен номер: 21980790
ЕИК: 114164495
Дейностите на публичното предприятие се регулират с Решението за създаване на Публичното комунално предприятие „Чистота“ („Официален вестник на Град Враня“, № 19/23).

2. Обявява се конкурс за следната позиция:

Директор на КП „Чистота“ Босилеград.
Задълженията на директора са:
1) представлява и действа от името на дружеството;
2) организира и ръководи работния процес;
3) ръководи дейността на дружеството;
4) отговаря за законосъобразността на дейността на дружеството;
5) предлага годишен и средносрочен план за бизнес стратегията за развитие и отговаря за изпълнението им;
6) предлага годишни и тригодишни бизнес програми и отговаря за тяхното изпълнение;
7) предлага финансови отчети;
8) изпълнява решенията на Надзорният съвет и участва в работата му;
9) избира изпълнителни директори;
10) сключва трудови договори с изпълнителните директори по реда на действащия закон, уреждащ трудовите отношения;
11) приема акт за систематизация;
12) изпълнява и други задачи, предвидени в закона, учредителния акт и устава на предприятието.

3. Условия за назначаване на директор на публично предприятие:

- да е пълнолетно и дееспособно лице;
- да има придобито висше основно образование с продължителност от най-малко четири години, т.е. основно академично обучение в обем най-малко 240 ЕСПБ точки, академично обучение магистър, професионално обучение магистър, специализирано академично обучение или специализирано професионално обучение;
- да има най-малко пет години трудов стаж на длъжности, изискващи висше образование от алинея 2 на тази точка;
- да има най-малко три години трудов стаж на длъжности, свързани с дейността на публичното предприятие;
- да познава областта на корпоративното управление;
- да има трудов опит в организация на работата и в ръководенето;
- да не е член на орган на политическа партия или му е определено временно прекратяване на функцията в орган на политическа партия;
- да не е осъждан на лишаване от свобода най-малко шест месеца;
- да не са му налагани мерки за неотклонение по реда на закона за наказанията, а именно: а) задължително психиатрично лечение и задържане в здравно заведение; б) задължително психиатрично лечение на свобода; в) задължително лечение на наркомани; г) задължително лечение на алкохолици; д) забрана за упражняване на професия, дейност и длъжност.

4. Професионалните квалификации, знания и умения на кандидата се оценяват в процедурата за подбор чрез анализ на данните от заявлението и доказателствата,

представени със заявлението за публичния конкурс, чрез писмена и устна проверка или по друг подходящ начин в съответствие с нуждите на публичното предприятие, в съответствие със Закона за регулиране на правния статут на публичните предприятия и Наредбата за критериите за назначаване на директори на публични предприятия („Държавен вестник на Република Сърбия“, бр. 65/16).

5. Месторабота: Босилеград, по адреса на управление на Публичното предприятие

6. Срок за подаване на заявленията: 30 дни от датата на публикуване на този конкурс в „Държавен вестник на РС“.

Назначаването на директора се извършва за срок от четири години.

7. Заявлението за конкурса съдържа: име и фамилия на кандидата, дата и място на раждане, адрес по местоживеене, телефонен номер, електронен адрес, данни за образованието, данни за вида и продължителността на трудовия стаж с кратко описание на длъжностите, които кандидатът е заемал преди подаване на заявлението за конкурса и отговорностите на тези длъжности, информация за професионалното усъвършенстване, развитие и информация за специалните области на знания.

8. Доказателства, които се прилагат към заявлението за конкурса

- Акт за раждане (издаден по реда на Закона за граждански регистри),
- Удостоверение за правоспособност (издадено от компетентния орган),
- Удостоверение за гражданство на РС (не по-старо от шест месеца от датата на публикуване на конкурса в „Държавен вестник на РС“),
- Диплома за професионална квалификация,
- Документи, доказващи трудов стаж (удостоверения или други документи, доказващи най-малко пет години трудов стаж на длъжности, изискващи висше образование),
- Документи, доказващи трудов стаж на длъжности, свързани с дейността на публичното предприятие (удостоверения или други документи, доказващи, че лицето има най-малко три години трудов стаж на длъжности, свързани с дейността на публичното предприятие, с кратко описание на длъжностите, изпълнявани преди подаване на заявлението),
- Документи, доказващи трудов стаж в организиране на работата и управлението (сертификати или други документи, доказващи, че лицето има трудов стаж в организирането на работа и управлението),
- Декларация от кандидата, че не е член на орган на политическа партия или че му е определено прекъсване от изпълнение на задълженията му в орган на политическа партия, удостоверение по законоустановения ред,
- Удостоверение от компетентния орган, че лицето не е осъждано на лишаване от свобода най-малко шест месеца и удостоверение от компетентния орган, че не са му налагани мерки за сигурност по реда на закона за наказанията, както следва:
а) задължително психиатрично лечение и задържане в здравно заведение;
б) задължително психиатрично лечение на свобода;
в) задължително лечение на наркомани,
г) задължително лечение на алкохолици;
д) забрана за упражняване на професия, дейност и длъжност.

Комисията ще отхвърли ненавременните, неразбираемите и непридружени с всички необходими доказателства заявления, със заключение, срещу което не се допуска отделно обжалване.

Всички доказателства трябва да бъдат представени в оригинал или заверено фотокопие.

9. Адрес, на който се подават заявленията:

Заявленията за конкурса с документация и доказателства се подават в запечатан плик, препоръчана пратка по пощата или лично чрез деловодството на Общинската администрация, до Комисията за провеждане на конкурса за избор на директори на публични предприятия, учредени от Община Босилеград, на адрес:

ОБЩИНСКО СЪБРАНИЕ БОСИЛЕГРАД

До Комисията за провеждане на конкурс за избор на директори на публични предприятия, учредени от Община Босилеград, със следната информация: За конкурса за избор на директор на Комунално предприятие „Чистота“ Босилеград

Ул. „Георги Димитров“ № 82
17540 Босилеград

10. Данни на лицето за контакт: Лице,

отговорно за предоставяне на информации във връзка с конкурса - Славица Стоянова, e-mail: slavica@bosilegrad.rs, тел. за връзка 064/6667151, всеки работен ден от 9:00 до 14:00 часа.

Утре е Голяма Задушница

Както знаем, Задушница е ден, в който отдаваме почит на мъртвите. Това е древна традиция, която се спазва и до днес. Утре (22/9 февруари) е Задушница преди Великия пост, една от четирите Задушници, които православните християни отбелязват всяка година. Известна е още като Месопусна или Задушница преди Великия пост, тъй като е в деня преди Месни заговезни.

Както името „Задушница“ показва, това е ден за възпоменаване на душите на починалите. Задушниците винаги са в събота, защото в седмичния празничен цикъл църквата е определила съботата за ден на покойните. А също така това е и денят, когато Исус Христос бил също покойник и с тялото си е бил в гроба. На тези дни близките на починалите посещават гроба, преливат го с вино, прекаждат го с тамян и след това раздават на присъстващите жито и храна за „Бог да прости“.

За помена се приготвя „коливо“ -

варено, подсладено жито. Традицията включва и хляб и вино. В по-ново време се прибавят дребни сладки и солени ястия. Поменът се прави на гроба, в църква или у дома. В църквата се отслужва Обща панихида за починалите наши близки, а на гроба свещениците извършват парастос.

Житото е символ на възкресението, понеже по думите на св. ап. Павел житното зърно не може да оживее, ако преди всичко не умре. Виното е символ на кръвта на Исус Христос. Паленето на свещи символизира горещата вяра, а пламъчетата напомнят за безсмъртието на душите на покойниците. Тамянът означава чистата молитва, а цветята - добродетелите на починалия.

Според православния канон, погрешно е поставянето на храна на гроба на покойника. Библията отрича това. Оставената храна по гробовете няма да бъде изядена от покойника, а от бездомните кучета и другите животни,

като по този начин се оскверняват гробовете. Душата не яде и не пие материална храна и пиене. Сладкишите, другите ястия и вино се раздават между живите и като вкусват от раздавките, да си спомнят за умрелите. Както на всеки помен, така и на Задушница се раздава на бедни и нуждаещи се.

На следващия ден - неделя, са Месни заговезни, денят в който за последно се яде месо преди Великия пост.

Бог да прости и упокои нашите починали близки и да им даде Царството Божие!

Д. Х.

На прага сме на Великия пост

Лишаваме тялото, за да се смири душата

нията, през която се спазва най-строг пост. Животът на Господа приближавал своя край. Възкресил в събота Лазаря, тържествено посрещнат, влязъл в Йерусалим на Цветница, Той доброволно вървял стъпка по стъпка към предначертаната Си неизбежност. Великденският пост е периода, през който хората, постейки, се отказват от своите грехове, „очистват се“ и се доближават до Исус Христос.

По време на Великите пости е хубаво човек да размисли и да направи преоценка на свършеното. Периодът е идеален за това човек да се покае за лошите си постъпки, да потърси нов път към възвишеното и към себе си.

Хората възприемат по различен начин Великия (Великденския) пост. Някои искат просто да са на диета преди лятото, други желаят някакво разнообразяване на храненето, трети решават да пречистят, както тялото, така и душата си.

Все пак постът не е само диета - въздържането от определени храни не е самоцелно. Идеята на поста е чрез лишаване на тялото, то да се смири и да се пречисти душата. Великият пост е време за размисъл, молитви и покаяние. Подготовката за него започва три седмици по-рано.

През втората седмица народът отбелязва Месни заговезни. На трапезата се поднасят месни ястия. След това до Великден е забранено да се яде месо.

Третата седмица завършва със Сирни заговезни. Това е християнски празник, който се нарича още Неделя Сиропустна, Прощална Неделя или Прошки. Сирни заговезни се празнуват винаги седем седмици преди Великден в неделя. С този празник завършва Седмицата

на опрощението. На Сирни заговезни и през цялата изминала Седмица на опрощението е традиция по-младите да искат прошка от по-възрастните, като целуват ръка и искат прошка. Традиционно искат прошка и младоженци от кумовете си. Също така ние трябва да простим всички грешки, обиди и оскърбление на своя брат, на своя ближен.

В днешно време хората все повече наблягат на външния вид и забравят за вътрешния си облик. Постът е едно подходящо време да се обърнем и към своята душа, да се замислим за вътрешната си чистота, да сверим вектора на живота си, с този - на съвестта си. Той пак може да е диета за нас, но диета не само за тялото, но и за духа ни. Определено нагласата ни трябва да бъде положителна, иначе по-добре да не се прави. А тя може да бъде положителна, защото каляваме волята си, пречистяваме тялото и ума си.

КАКВА Е ХРАНАТА ПО ВРЕМЕ НА ПОСТЪТ?

Може да хапвате всичко, което е от растителен произход. Това са ядките,

плодовете, зеленчуците, варивата. Всичко обаче трябва да е приготвено с растително масло и олио, а не с краве масло или друга животинска мазнина. Подходящи са пресните салатки, спанака, копривата. Тестените продукти не трябва да са приготвени с яйца. Алкохолът също се изключва от менюто. Може да си направите един буркан мед с някакви ядки и когато много огладнеете, да си хапвате.

И не забравяйте, че не трябва да се чувствате зле от поста, а все по-добре. По-усмихнати, по-леки, по-пречистени, по-наясно със себе си и душата си, по-добри!

Във връзка с този велик духовен подвиг нека си припомним думите на св. Анастасий Велики:

„Каква полза имаме от това да бледнеем от пост,

Когато побледняваме от завист?

Що за добродетел е да не пием вино,

А да се опиваме от омраза?

Или да не ядем риба и месо,

а да изядеме братята си с клевети?“

Нека да е успешен предстоящият ни Велики пост!

Подготви Д. Христова

Тенис на маса

„Раднички 2“ - „Младост“ 4:2

В 9-ия кръг на Регионалната лига по тенис на маса - Група А2, босилеградска „Младост“ отстъпи като гост на „Раднички 2“ в Ниш с резултат 2:4.

„Двубоят продължи повече от три часа и беше неизвестно до самия край. Доволен съм от представянето на всички играчи, независимо от поражението. Отлична игра показа Андрей Василев,

който потвърди класата си, и сигурен съм, че тепърва ще се говори за неговия изключителен талант“, каза Мирослав Захариев, треньор на СТК „Младост“.

Следващия мач „зелените“ ще играят у дома срещу „Железничар 2“ от Ниш на 22 февруари.

П.Л.Р.

Босилеград

Първа победа за волейболистите на „Младост“

Волейболистите на „Младост“ завоюваха първа победа от началото на първенството във Втора лига - Изток. Те триумфираха с 3:0 гейма (25:19, 25:17 и 25:20) като домакини срещу „Борац“ от Парачин, в рамките на 13-ия кръг. Срещата бе изиграна на 15 февруари в спортната зала на ОУ „Георги Димитров“ в Босилеград.

В последния кръг на първата част от първенството нашият отбор ще гостува

на „Топлишки витезови“ в Куршумлия на 22 февруари, събота.

Във втората част „Младост“ ще играе в групата отбори, които ще се състезават за места, които осигуряват оцеляване в лигата. Заедно с босилеградчани в тази група са и отборите „Ябланица“ от Медведжа, „Топлишки витезови“ от Куршумлия и „Борац“ от Парачин.

П.Л.Р.

Другарченце 16

Христо Смирненски

Гео Милев

ЗИМНИ ВЕЧЕРИ

Като черна гробница и тая вечер
пуст и мрачен е градът;
тъпо стъпките отекуват надалече
и в тъмата се топят.
Глъхнат оградите, зловещо гледа всяка
с жълти стъклени очи,
оскрежената топола — призрак сякаш
—
в сивата мъгла стърчи.
Странни струни са изопнатите жици,
посребрени с тънък пух,
и снегът, поръсен с бисерни искрици,
хрупка с вопъл зъл и глух.
А в мъглата — през безплътните и
мрежи
мълком гаснеца от скръб,
младата луна незнаен път бележи
с тънкия си огнен сърп.

Христо Смирненски

ДЕЦАТА

Кат змей непобедим
извива дълг влак
и сплита в черен флаг
искри и тежък дим.

Над пустото поле
надвисва самота
и врани на ята
отмерят там криле.

С помръзнали лица,
в разкаляния път,
към влака с вик търчат
рой дрипави деца.

Но тренът все лети,
далече устремен,
и в гаснеция ден
проблясва и треци.

И всеки ден така
пламтящ и чужд лети
и в сълни пустоти
те махат му с ръка.

Те пращат му привет
с възторжени очи
и гледат как хвърчи
живота все напред.

А в пустото поле
пристъпя вечерта
и врани на ята
отмерят там криле.

БОРКО И БЪРБОРКА

по Рихард Демел

— Борко, дай оназ лопата.
— Мамичко, защо?
— Да разровим тук земята.
— Мамичко, защо?

— Тук ще посадим череша.
— Мамичко, защо?
— После ще ядеш череша.
— Мамичко, защо?

— Туй дръвче череша дава.
— Мамичко, защо?
— Их — пък... Как да ти разправа?
Всеки знай защо.

Иде малката Бърборка.
— Мамичко, нали
по съм умна аз от Борка,
мамичко, кажи!

Мамичко, нали е Борко
глупав кат теле?
Аз броя до двайсет вече
и знам а, бе ве!

— Их, таз малката Бърборка.
Бър-бър... няма край.
Остави на мира Борка!
Все тя много знай

След неделя ще пристигне
чичо ви Васил
и на вас какво ли, мислиш,
той би подарил?

Заклучалки за устата.

Гео Милев

НАША МАЦА

— Мацо, мацо, де така
ходиш с четири крака?
— Ходя, ходя в тъмнината,
дирия мишки за храна.
Гледам мишенце да хвана —
гладни рожби да нахраня.
— Мацо, мацо, зла си ти!
— Не, аз мишките не жаля,
че те гризкат кашкавала
и луканките, и хляба...
затуй котка вкъщи трябва!

ХИТРАТА МРАВКА

Една сутрин малката мравка излезе да
търси храна.

„Ще дойде зима — каза си тя. — Земята
ще се покрие с лед и сняг. Какво ще си
намеря за ядене тогава? Трябва отсега да
си натрупам храна за зимата, когато ще
бъде студено.“

Но не измина много път и ето че
срещна една баба, която викаше с пълен
глас.

— Защо викаш, бабо? — попита малката
мравка.

— Как да не викам? — рече бабата. —
Мишките изяждат всичкото жито в
хамбара ми, една стара лисица отвлича
всичките ми кокошки, а един голям вълк
разкъсва всичките ми агнета.

— Но защо, бабо, не изловиш
мишките? Защо не убиеш лисицата и
вълка?

— Как да направя това? — рече бабата.

— Когато котката влезе в хамбара,
мишките се скриват в дупките си. Пък и
не се лъжат да влязат в капана, който им
слагам всяка вечер. Лисицата прескача
в двора ми само нощно време, а пък
вълкът е по-силен от мене.

— Ако ми дадеш една торба жито, аз
ще те спася от мишките, от лисицата и
от вълка — каза мравката.

— Ти ли ще убиеш мишките, лисицата
и вълка? — извика учудено бабата. — Как
може една малка мравка да направи
това?

— Знам как — рече мравката. — Ще
ми дадеш ли една торба жито, ако го
направя?

— О, малка мравке — рече бабата, — не
една, а две торби жито ще ти дам, ако ми
направиш това добро.

Като се спазари, мравката занесе в
ливадата, която беше зад хамбара на
бабата, няколко бучки сирене. После
влезе в хамбара и извика:

— Мишки, мишки! В ливадата зад
хамбара има чудесно сирене. Какво
стоите тук?

— Благодарим ти, мравке, че ни каза
това! — отговориха мишките и се завте-
коха всички навън към ливадата.

Тогава мравката бързо отиде при
котката и ѝ каза:

— Како Мацо, всичките мишки от
хамбара са сега отвън в ливадата. Иди
по-скоро да ги изядеш!

— Тъй ли? — рече котката. — Ела да

видиш как ще ги изловя! — и се втурна
към ливадата.

Когато малката мравка стигна до лива-
дата, котката беше вече издушила всич-
ките мишки и те лежах натъркаляни
по земята. Тогава мравката отиде при
бабата и рече:

— Мишките няма вече да ти ядат
житото. Ела да ги видиш.

Бабата отиде в ливадата и като видя
натъркаляните по земята мишки, рече:

— Благодаря ти много, малка мравке!
Но как ще убиеш лисицата и вълка?

— Почакай и ще видиш — отговори и
мравката.

Тогава тя отиде към гората, дето
живееше старата лисица.

— Кума Лисо! Кума Лисо! — извика
мравката, като стигна в гората. — Има
една чудесна тлъста кокошка в ливадата.

Мравката веднага се затича да намери
кучето. И щом го намери, извика:

— Тичай скоро в ливадата зад хамбара!
Там има една лисица.

— Бау-бау! — извика кучето. — Сега ще
ида да я хвана! — и бързо се спусна към
ливадата.

Когато малката мравка пристигна
в ливадата, лисицата лежеше там,
удушена от кучето.

Тогава тя отиде при бабата и рече:

— Бабо, няма вече да се боиш от лиси-
цата. Ела да я видиш.

— Колко съм ти благодарна, добра
мравке! — рече бабата зарадвана, щом
видя лисицата неподвижна на земята. —
Но как ще ме спасиш от големия вълк?
Той е страшно силен!

— Почакай и ще видиш — каза мрав-
ката.

И тя веднага отиде при ямата, дето
спеше вълкът.

— Кумчо Вълчо — извика тя, — има
едно тлъсто агне в ливадата зад хамбара.
Какво спиш тук!

И вълкът се втурна към ливадата. Но
там мравката бе оставила кучето да го
чака. Когато вълкът пристигна в лива-
дата, то се хвърли върху него и го удужи.

А малката мравка пак отиде при
бабата.

— Ела да видиш вълка — рече тя. — И от
него вече няма да се плашиш.

Когато бабата видя удущения вълк
сред ливадата, много, много се зарадва.

— Благодаря ти, малка умна мравке!
— каза тя. — Ето ти две торби жито за
награда.

Мравката пренесе житото у дома си и
така си приготви храната, която ѝ тряб-
ваше за цялата зима.